

doc. dr. Aleš Bizjak
B&B Visoka šola za trajnostni razvoj, Kranj

Individualni preventivni ukrepi v primeru poplav

DAN REKE SAVE 2016
Lonjsko polje, 4. 6. 2016

Teme predavanja

- 1. Kako lahko sami preventivno ravnamo pred poplavo?***
- 2. Kako lahko sami preventivno ravnamo ob napovedi poplave?***
- 3. Kako lahko sami preventivno ravnamo med poplavo?***
- 4. Kako lahko sami preventivno ravnamo po poplavi?***

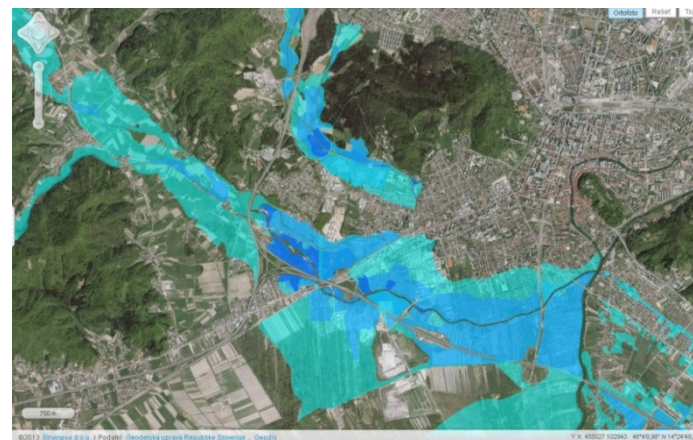
1. Kako lahko sami preventivno ravnamo pred poplavo?

Individualni ukrepi pred poplavo

□ Informirajte in ozavestite se

- seznanite se s poplavno ogroženostjo vašega območja bivanja, predvsem z dosegom visokih vod in hitrostjo nastopa poplav,
- izogibajte se bivanju ali uporabi poplavnih območij,
- če se vaša lastnina nahaja v območju poplav, upoštevajte vsa zakonska določila in dobre prakse za prilagoditev nepremičnin in bivanja v poplavnih območjih,
- družinske člane seznanite, kako ukrepati v primeru poplave,
- seznanite se z znaki alarmiranja,
- izdelajte individualni program ukrepov gospodinjstva za primer poplav, načrt umika ljudi, živine, avtomobilov in tehnike in druge premične imovine na višje ležeče mesto.

Vir: URSZR

doc. dr. A. Bizjak / Individualni preventivni ukrepi v primeru poplav
Dan reke Save 2016 / Lonjsko polje, 4. 6. 2016

Individualni ukrepi pred poplavo

POMEMBNO

SMRTRNO NEVARNO

- NE VOZITE ALI REŠUJTE VOZIL V VODI.
- NE DOTIKAJTE SE NAPRAV POD NAPETOSTJO.
- NE PRIBLIŽUJTE SE REČNIM BREŽINAM IN VODNEMU TOKU.

PRAKTIČNI NAPOTKI

- PRITRDITE CISTERNO ZA KURILNO OLJE.
- GUMIJASTIH ŠKORNJEV NE SHRANJUJTE V KLETI.
- NE UŽIVAJTE HRANE, KI JE BILA V STIKU S POPLAVNO VODO.

MIT ali DEJSTVO

MIT	DEJSTVO
Pri nas poplav nikoli ni bilo.	Zgodovinski spomin na poplave je relativno kratek. Praktično vse ravnice v Sloveniji so nastale s poplavljanjem.
Poplave me ne ogrožajo, ker me ščitijo nasipi.	Nasipi ščitijo le pred poplavami z določeno povratno dobo. Ob zelo visokem vodostaju so lahko preplavljeni tudi nasipi.
Večja vozila so vama za vožnjo čez poplavno vodo.	Že 60 cm deroče vode lahko odnese večino večjih vozil.
Nenadne poplave (hudourniški izbruhi) se pojavijo samo ob strugah.	Nenadne poplave (hudourniški izbruhi) se lahko pojavijo tudi na suhih območjih in urbanih površinah, kjer ni struge.
Država ali občina sta dolžni poskrbeti za mojo poplavno varnost.	Pri zagotavljanju poplavne varnosti imajo posamezniki, podjetja in druge organizacije svojo vlogo, zato naj vsak izvede ukrepe, ki so opisani v tej zloženki in na spletni strani: http://www.poplavljen.si .
Poplave s 100-letno povratno dobo se pojavijo 1x na 100 let.	Izraz poplave s 100-letno povratno dobo predstavlja statistično povprečje. Tako obstaja možnost, da se poplava s 100-letno povratno dobo pojavi celo večkrat v enem letu.

INŠTITUCIJE, ki se ukvarjajo s problematiko poplavne varnosti:

- **Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje:**
Tel. št.: 01/ 471 33 22 (centrala)
<http://www.sos112.si>
- **Agencija RS za okolje (ARSO):**
- Urad za hidrologijo in stanje okolja
- Urad za upravljanje z vodami
Tel. št.: 01/ 478 40 00 (centrala)
<http://www.arso.gov.si>
- **Izvajalci javnih služb (IJS) - Izvajanje izrednih ukrepov v času povečane stopnje ogroženosti zaradi škodljivega delovanja voda:**
- Hidrotehnik d.d. Ljubljana
Tel. št.: 01/ 568 24 19
<http://www.hidrotehnik.si/>
- **Mestna občina Ljubljana - Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo**
Tel. št.: 01/ 306 43 31
<http://www.ljubljana.si/si/mol/mestna-uprava/oddelki/zas-cita-resevanje-civilna-obramba/>

Stanje pretokov slovenskih rek
http://www.arso.gov.si/vode/podatki/amp/Hg_1.html

Opozorila
<http://www.arso.gov.si/vode/opozorila/>

KLIC V SILI: tel.št. 112

Izdala in založila: Mestna občina Ljubljana
Vsebinsko oblikovanje: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
v okviru projekta: Povečanje zavedanja poplavne nevarnosti na območju Alp
(september 2010)

NAHAJATE SE NA POPLAVNEM OBMOČJU

PRIPRAVITE SE SEDAJ,
DA VAS POPLAVA
NE PRESENITI

www.poplavljen.si

Individualni ukrepi pred poplavo

SAMI NAREDITE PRED POPLAVO

INFORMIRAJTE SE

- Na občini se pozanimajte o stanju poplavne nevarnosti v vašem kraju, seznanite se z vrsto poplav oz. načinom poplavljanja na vašem območju.
- Preverite, ali vas ogroža kakšen potok, erozija ali plazljiva zemljina.
- Poiščite najvarnejšo pot do visokih, pred poplavo varnih območij. Izogibajte se nizko ležečim območij, ki lahko onemogočijo evakuacijsko pot.

ZAVARUJTE SE

- Pri zavarovalnici sklenite ustrezno zavarovanje za kritje škode na konstrukciji objekta in notranji/zunanji opremini zaradi poplav ali izlitja kanalizacije.

PRIPRAVITE NAPRAVE

- Priskrbite si radio na baterije z dodatnimi baterijami, imejte stalno zalogo konzervirane hrane in ustekleničene vode, saj obstaja možnost motene preskrbe z vodo. Na zalogi imejte tudi nekaj denarja, bisfenih zdravil, toplih oblek, prvo pomoč in druge življenjsko pomembne pripomočke.
- Kupite lastno malo potopno črpalko za umazano vodo.

PRIPRAVITE OBJEKT

- Življenjsko in osebno pomembno lastnino (dokumenti, zdravila, arhivi, vrednejši predmeti in aparati) shranjujte v višje ležečih predelih stavbe oziroma v sefu, odpornem na vodo in ogenj.
- Na odprtine, skozi katere bi v objekt lahko pritekla voda, namestite pripomočke za tesnjenje (glej www.poplavljen.si).
- Če je mogoče, dabi v prostoru lahko prišlo do povratnega vdora kanalizacijskih vod, poskrbite za namestitev protipovratne lopute na glavni kanalizacijski iztok iz objekta. To lahko stori vaš vodovodni inštalater.
- Pritrdite naprave, ki bi lahko izplavale in povzročile škodo (npr. disterna za kurilno olje, plin). Pritrdite jih v tla ali oprite v strop.
- V prostorih, ki so podvrženi poplavljanju, naj bodo talne obloge iz materiala, ki mu voda ne škodi, se lahko čisti in hitro suši. Oprema naj bo zidana ali iz materialov, ki bolje prenašajo vodo (npr. PVC, kovina, masiven les).
- V prostorih, ki so podvrženi poplavljanju, izvedite poglobitev (dimenzij 20x20x15 cm), da bo mogoče s potopno črpalko izčrpati čim večji del vode.

TIK PRED POPLAVO

- Če živite v predelu, kjer so možne poplave in nanje kažejo tudi razmere (dolgotrajno deževje, neurje), vključite radijski sprejemnik in spremljajte poročila hidrometeorološke službe ter navodila pristojnih štabov Črnilne zaščite (http://www.arso.gov.si/vode/podatki/amp/Hg_1.html).
- Pospravite dvorišče in zavarujte predmete, ki jih voda lahko odplavi.
- Če leži vaš dom na območju, kjer lahko voda poplavi celotno zgradbo, pravočasno evakuirajte ključne dobrine na varno območje, npr. k sosedu ali sorodniku. Če za to nimate časa, vzemite s seboj najpomembnejše stvari (denar, dokumente in nekaj oblek) ter se umaknite nad območje, ki ga lahko doseže voda.
- Namestite protipoplavno zaščito (vreče z zemljo ali peskom, PVC folijo, deske idr.) pred zunanja vrata, svetlobne jaskše, na talne sifone in druga mesta, kjer obstaja verjetnost vdora vode.
- Izklopite elektriko, plin in vodo.

SAMI NAREDITE MED POPLAVO

INFORMIRAJTE SE

- Spremljajte medije.

KLJUČ NA POMOČ

- Če se vam ni uspelo umakniti in ste ostali na poplavljenem območju, se najprej umaknite v višje predele stavbe in pokličite 112. Ponoč uporabite primerno svetlo, da vas bodo reševalci lažje našli. Ob sebi imejte tudi kak predmet, ki dobro plava in se ga lahko oprimate (avtomobilska zračnica, plastična posoda s čepom, večji kos stiropora, idr.).

NEVARNOSTI MED POPLAVO

- Ne vozite, če niste zunaj poplavnega območja. Če obstanete v avtomobilu na poplavljenem območju, ga čimprej zapustite in se premaknite na višje ležeče območje, saj lahko ostanete ujeti v vodni pasti.
- Ne hodite, ne plavajte, ne vozite in se ne igrajte v poplavni vodi. Običajno ni možno videti, kako hitra je voda oziroma kje v tleh so poglobitve.
- Ne približujte se rečnim brežinam, ker so lahko zaradi erozije spod-jedena.
- Ne dotikajte se naprav pod napetostjo, če stojite v vodi.
- Ne zadržujte se v kletnih prostorih, ker je lahko nevarno.

Med poplavo in po njej boste potrebovali: nujne zaloge sveže vode in konzervirane hrane, pribor za prvo pomoč, zalogo nujnih zdravil, gumijaste škornje ali drugo primerno obutev in gumijaste rokavice ter vodo-odporno torbo za dokumente, obleko in dragocenosti.

SAMI NAREDITE PO POPLAVI

MEDICINSKA POMOČ

- Poiščite medicinsko pomoč, če je potrebno.

INFORMIRAJTE SE

- Spremljajte poročila na radiju in TV. Objavljene bodo informacije o stanju na poplavljenem območju, ustreznosti pitne vode, obveznem prekuhanju, prijavi in popisovanju škode, humanitarni pomoči, idr.
- Poizvedite, kje je voda že upadla. Ceste so še vedno lahko poškodovane in se lahko porušijo pod težo vozila.

VRNITEV DOMOV

- Vrnite se domov, ko mediji obvestijo, da je vrnitev varna.
- Preverite varnost objekta. Pojavi, kot so izpovedjeni temelji, razpoke in podobno, lahko nakazujejo resne poškodbe na objektu. Vstop v tak objekt ni varen.
- Fotografirajte škodo in obvestite svojo zavarovalnico.

Če živite na poplavno ogroženem območju, obstaja več ukrepov za zmanjšanje škode v vašem domu. Ilustracija prikazuje nekaj primerov.

Električne vtičnice

Dvig električnih vtičnic in napeljav dvig električnih vtičnic in napeljav za vsaj 1,5 m nad tlemi bo zmanjšalo tveganje poškodb med poplavo. Pri ponovnem napeljevanju kable napeljte do vtičnice z vrha navzdol. Stikala in prezračevalni sistemi naj se nahajajo nad tlemi. Tako boste lahko električne napeljave uporabljali tudi po poplavi.

TV in hi-fi

Pritrdite TV sprejemnik in drugo elektronsko opremo nasteno, vsaj 1,5 m nad tlemi.

Stene

Namesta mavca uporabite apno na osnovi sadre. S tem boste preprečili nabrekavanje ometa.

Vreče

Vhodne odprtine in kletna okna zaščitite z vrečami, ki jih največ do polovice napolnite z zemljo, peskom ali drugim materialom. Zložite jih tako, da se prekinjajo in jih za utrditev pohačate. Za vreče je možno uporabiti lakršen kalni material, ki preprečuje izpiranje in nasičenje polnila - vreče za žito, jastike vreče, prevlečke za blazine in odeje, prti, juhe, PVC vreče iz trgovine itn.

Kadi, talne sifone in straniščne školjke

Kadi, talne sifone in straniščne školjke tesnite z gumo, armaflex peno, neoprenom ali PVC folijo in obtežite z vrečami peska. Straniščno školjko testnite z gumijastim čepom čistilca odtokov in obtežite z vrečo peska.

Varovala odprtin

Na zid pred vrata ali na podbojce namestite gradbene ali vezane plošče ter jih pritrdite z vijaki. Reža med zidom in ploščo zatesnite z močnim lepilnim trakom, tkanino, papirjem, montano peno, silikonom, itn. Pri zelo širokih vratih ali oknih plošče djačate tako, da nanje po dolžini privijete e letve. Če ne morete kupiti plošč, uporabite deske, in jih prevlecite s PVC folijo.

NEVARNOSTI PO POPLAVI

- Očistite in dezinficirajte vse, kar se je zmoglo.
- Ne uživajte sveže hrane, ki je bila v stiku s poplavno vodo.
- Ob poškodbah vodovodnega omrežja ne pijte vode, dokler ni sporočeno, da je neoporečna, predvsem pa ne pijte vode iz vodnjakov.
- Ne uporabljajte električne inštalacije in aparatov, ki so bili poplavljeni, dokler jih ne pregleda strokovnjak (vaš električar).
- Obvestite pristojne službe o pretrganju telefonskega, električnega, vodovodnega ali plinskega omrežja.

Kuhinja in kuhinjski aparati

Kuhinjske armarice naj bodo iz masivenega lesa, umetne mase ali kovin, saj omenjeni material bolje prenaša vlago. Pohištvo iz tvernih plošč lahko ob sušenju razpade. Bela tehnika (hladilnik, pralni stroj idr.) naj bo postavljena čim višje od tal.

Police

Nenamodestljivo predmete, kot so družinske fotografije ali dragocena lastnina, namestite na visoke police.

Talne obloge

Za talne obloge uporabite keramične ploščice oziroma podoben material. Parket in telesne obloge so zelo občutljivi na vlago.

Vrata in okna

Namestite plastične ali aluminijaste okenske okvirje in vrata.

Odtoki in cevi

Namestite nepovratne ventile na vse odtake in cevi. To lahko stori vaš vodovodni inštalater.

Zračniki

Na zračnike namestite neprodušne pokrove, ki bodo preprečili vdor vode.

LEGENDA
Niski stroški - / Zmorni stroški - € / Vsi stroški - €€

Individualni ukrepi pred poplavo

Zavarujte in prilagodite bivališča

- izberite primerno zavarovanje za vašo nepremično,
- v prostorih, ki jih lahko poplavi, dvignite od tal pohištvo, drugo opremo, električne vtičnice, napeljavo in vse ostalo, kar lahko utrpi škodo,
- talne obloge in stene prostorov, ki jih lahko poplavi, naj bodo iz materialov, ki jih voda manj poškoduje, se lahko očistijo, hitro posušijo,
- na odtoke in cevi namestite nepovratne ventile.

Pripravite in shranite potrebne zaloge in tehniko na primerna mesta v bivališčih

- pripravite zadostno zalogo pitne vode in zalogo konzervirane hrane,
- pripravite sredstva za razkuževanje vode, zalogo nujnih zdravil, opremo za prvo pomoč,
- pripravite nepremočljivo obleko, torbe in škatlo za dokumente,
- pripravite baterijski radijski sprejemnik, baterijsko svetilko in rezervne baterijske vložke,
- pripravite nujni gradbeni material za prve sanacije po poplavih.

Individualni ukrepi pred poplavo

☐ Poskrbite za nevarne tekočine

- lahko vnetljive tekočine in strupene snovi hranite v zaprti prvotni embalaži skladno z navodili proizvajalca,
- ustrezno zavarujte in pritrdite cisterne za kurilno olje.

☐ Uredite okolico bivališč

- poskrbite za stalno in neovirano odtekanje meteornih voda v okolici hiše,
- poskrbite za redno odstranjevanje in čiščenje ostankov podrte in polomljene vegetacije v gozdovih, predvsem v bližini hudournikov,
- redno odstranjujte plavje, ki se nabere na naravnih zožitvah in infrastrukturnih objektih, npr. cevni prepusti, mostovi, prečni objekti itd.

<ul style="list-style-type: none"> • Vnetljiva gasna raztopina (nevarnost 1) • Vnetljiva gasna raztopina (nevarnost 2) • Vnetljiva tekočina, katagorijska nevarnost 1 • Vnetljiva tekočina, katagorijska nevarnost 2 • Vnetljiva trdna snov, katagorijska nevarnost 1 • Vnetljiva trdna snov, katagorijska nevarnost 2 	 	<ul style="list-style-type: none"> H228 H229 H230 H231 H232 H233 H240 H252 H253 H254 H260 H272 H280 H302 H314 H315 H317 H318 H335 H373 H410 H411 H412 H413 	 		<ul style="list-style-type: none"> H340 H350 H360 H370 H372 H334 H304 H341 H351 H361 H371 	<p>NEVARNO</p> 	<ul style="list-style-type: none"> R46 R45, R49 R60, R61 R39 R48 R42 R65 	<p>POZOR</p> 	<ul style="list-style-type: none"> R68 R40 R62, R63 R68
--	--	--	--	--	--	---	---	--	---

Vir: URSZR

2. Kako lahko sami preventivno ravnamo ob napovedi poplave?

Individualni ukrepi ob napovedi poplave

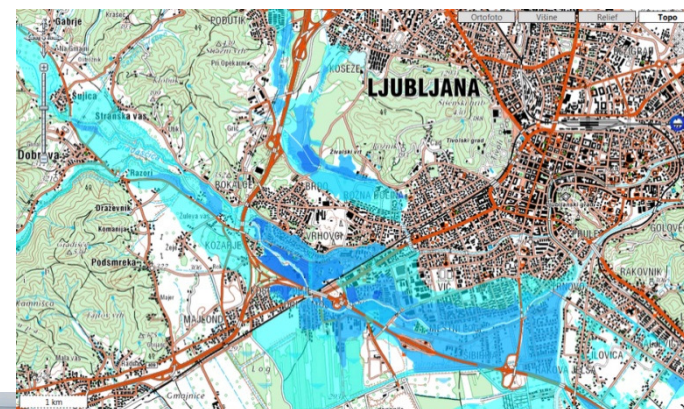
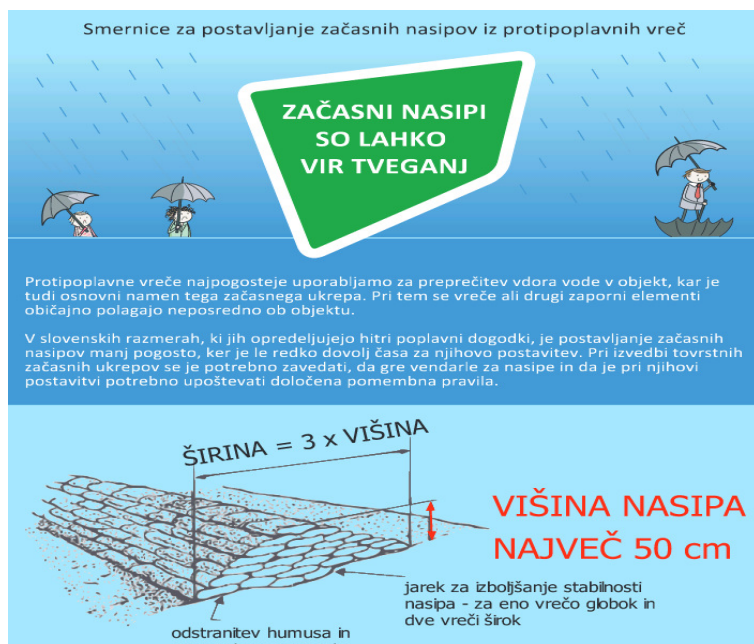
Zavarujte in prilagodite bivališča

- spremljajte vremensko napoved in vremenska opozorila meteorološke službe.
- opazujte naraščanje vode v vaši okolici.
- upoštevajte navodila pristojnih štabov Civilne zaščite in reševalnih služb.
- na vratne in okenske odprtine, svetlobne jaške in talne sifone namestite protipoplavne vreče in preprečite vdor vode v zgradbo.
- iz kleti in nižjih prostorov umaknite premično premoženje.
- v okolici hiše zavarujte lastnino in druge predmete, ki jih voda lahko odplavi.
- konzervirajte strojno opremo, ki je ne morete umakniti pred visoko vodo.

Individualni ukrepi ob napovedi poplave

☐ Poskrbite za domače živali in živino

- živino in živali umaknite na višje ležeča območja, pripravite jim začasno bivališče,
- poskrbite za ustrezno kakovost pitne vode, krme, ustrezne higienske razmere,
- preprečujte razvoj nalezljivih bolezni pri živalih.

Vir: URSZR

Individualni ukrepi ob napovedi poplave

☐ **Ukrepi neposredno pred poplavo**

- zagotovite pravočasno izvajanje evakuacija na varno,
- izklopite elektriko, plin, vodo, in centralno ogrevanje,
- vozilo umaknite iz ogroženih garaž, podzemnih garaž ali rečnih brežin na varno,
- preložite športne aktivnosti povezane z vodo in obvodnim prostorom.

Vir: URSZR

3. Kako lahko sami preventivno ravnamo med poplavo?

Individualni ukrepi med poplavo

☐ Ukrepi med poplavo

- ostanite mirni in opozorite sosede,
- nudite pomoč starejšim, otrokom in težje ali nepokretnim,
- začnite izvajati program ukrepov gospodinjstva,
- če ste ostali v stavbi na poplavljenem območju, se umaknite v višje nadstropje stavbe,
- če ste ostali na poplavljenem območju, se poskušajte umakniti na višje ležeče območje, ki ga voda še ni dosegla,
- ne prečkajte vodnega toka, ne približujte se rečnim brežinam in z vozilom ne prečkajte poplavljenih cest.
- opazujte naraščanje vode v vaši okolici,
- če morate zapustiti domovanje, jo zaklenite in upoštevajte navodila odgovornih organizacij o umiku,
- neprestano spremljajte informacije, ki jih po medijih posredujejo pristojne službe in organi.

Vir: URSZR

4. Kako lahko sami preventivno ravnamo po poplavi?

Individualni ukrepi po poplavi

□ Ukrepi takoj po poplavi

- ostanite mirni,
- neprestano spremljajte informacije, ki jih po medijih posredujejo pristojne službe in organi,
- neprestano sodelujte s pristojnimi službami in organi in jim po potrebi pomagajte,
- preverite, ali so v bližini poškodovani ali ranjeni ljudje in jim pomagajte,
- iz poplavljenih prostorov izčrpajte vodo, odstranite naplavine, poplavljene naprave in opremo,
- poplavljene naprave in tehniko očistite in dezinficirajte,
- če predmetov ni mogoče očistiti, jih zavržite,
- sredstva za razkuževanje uporabljajte po navodilih proizvajalca,
- ob odpravljanju posledic obvezno uporabljajte ustrezno osebno zaščito, po delu pa je nujno temeljito umivanje,
- preglejte stanje stavbe in morebitne poškodbe, npr. nevarni izpodjedeni temelji, razpoke ipd.,
- poškodbe stavbe, opreme in predmetov fotografirajte za prijavo škodnega primera.
- pospravite (razgradljive/nerazgradljive) protipoplavne vreče in upoštevajte navodila proizvajalca,

Poplave na Vrhevoih Foto: Blaz Samec/Delo

Vir: URSZR

Individualni ukrepi po poplavi

☐ Ukrepi po poplavi

- če je prišlo do izpada elektrike, uporabite za razsvetljavo baterijsko svetilko, svetilne palice itd.,
- obvestite pristojne službe o pretrganju telefonske, električne, vodovodne, plinske in druge napeljave,
- pred ponovnim priklopom električne naprave dobro presušite električno napeljavo,
- obvestite pristojne službe o morebitnem razlitju vnetljivih tekočin, npr. kurilnega olja, bencina itd.
- preverite stanje stenskih in talnih oblog, če je treba, jih zamenjajte,
- očiščene in razkužene prostore redno zračite, ogrevajte, uporabite naprave za razvlaževanje in sušenje itd.
- pri uporabi potopnih črpalk, drugih električnih naprav upoštevajte navodila proizvajalca.

(Foto: Blaž Garbajs)

podzemna garaža v naselju Viška sončava. Foto: Janez Petkovšek /Delo

Vir: URSZR

Individualni ukrepi po poplavi

□ Ukrepi po poplavi

- ne uživajte hrane, pridelkov, ki je bila v stiku s poplavno vodo,
- ne pijte vode iz vodovodnega sistema, dokler ni sporočeno, da je neoporečna oziroma vodo pred uporabo prekuhajte, razkužite ali uporabite vodo iz plastenk,
- ob poškodbah kože je treba preveriti, kdaj so bili poškodovanci nazadnje cepljeni proti tetanusu in obnoviti zaščito, če je treba.

Vir: URSZR

KAKO ZAGOTOVITI VARNO PITNO VODO

1. KAKO ZAGOTOVITI VARNO PITNO VODO

Če uporaba pitne vode predstavlja potencialno nevarnost za zdravje ljudi, mora upravljavec prenehati z dobavo pitne vode ali omejiti njeno uporabo. Pogost ukrep je, da odredi prekuhanje, lahko pa zagotovi nadomestno oskrbo s pitno vodo (z embalirano vodo, vodo iz cisterne, lokalno pripravo in druge). Zato je nujno slediti obvestilom v zvezi s pitno vodo.

Za prekuhanje (vodo) potrebujemo 2-3 litra pitne vode na dan (za otroke do 10 let 1 liter), za pitje treba (vodo) pa 2 litra ali več.

POVZETEK

- Dezinfekcija pitne vode s prekuhanjem je varna metoda.
- Tri minute vretja pomeni široko varnost.
- Če je voda motna, jo pred prekuhanjem zbijemo z usedenjem in nato filtriramo.
- Preprečiti je treba možnost naknadnega onesnaženja.
- Vodo shranimo na hladnem.
- Za pitje jo uporabljamo 24 ur, izjemoma 48 ur.

Podrobnejše informacije o pitni vodi so na voljo na spletnih straneh [Nacionalnega inštituta za javno zdravje](#)

- [Navodila o prekuhanju vode](#)
 - [Mnenja o potrebnih količinah pitne vode v primeru omejitve pitne vode](#)
 - [Priporočila za ravnanje prebivalcev, ki se oskrbujejo s pitno vodo s cisternami](#)
 - [Pogosta vprašanja o pitni vodi](#)
 - [Brošura Varnost živil v izrednih razmerah](#)
- doc. dr. A. Bizjak / Individualni preventivni ukrepi v primeru poplav
Dan reke Save 2016 / Lonjsko polje, 4. 6. 2016

Individualni ukrepi po poplavi

POPLAVE PREPREČEVANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI OB POPLAVAH

NAJPOMEMBNEJŠE POTI PRENOSA:

Zaužilije onesnaženih živil in vode, onesnažene roke in površine

Kuhanje in kašljanje

Glodavci in mrčes

Poškodbe

PREPREČEVANJE:

- Uživanje vame hrane in vode
- Pogosto umivanje rok z milom in čisto vodo:
 - po uporabi stranišča,
 - pred jedjo,
 - pred pripravo živil

- Higiena kašlja:
 - kašljanje in kihanje v zgornji del rokava ali v papirnati robček

- Prezračevanje zaprtih prostorov
- Zaščita pri čiščenju površin - ustrezna obleka, obutev (gumijasti škornji) in rokavice
- Oskrba poškodb, ranic in ran
- Preprečevanje stika z glodavci oziroma njihovimi iztrebki
- Uporaba zaščitnih sredstev pred mrčesom

DOBRO JE VEDETI:

- Povzročitelji nalezljivih bolezni so očem nevidni.
- Lahko se okužimo ob stiku z na videz čistimi predmeti in zdravimi ljudmi.
- Nekatere bolezni se lahko prenesejo z glodavcev na človeka zaradi vdihavanja zraka, ki vsebuje

Nevarnosti nastanka ogljikovega oksida pri delovanju električnih agregatov in drugih motorjev z notranjim izgorevanjem

Neurja in ujme kjer se pojavljajo močni vetrovi, plazovi, povodnji, žled ipd. lahko povzročijo izpad električne energije. V tem primeru je ena od začasnih rešitev uporaba prenosnih generatorjev električne energije (električnih agregatov), ki jih poganja bencinski ali dizelski motor različnih moči. Gre za ti. motorje z notranjim izgorevanjem, ki lahko poganjajo tudi motorne črpalke, motorne verižne in krožne žage ipd. ki jih pri posredovanju ob nesrečah uporabljajo gasilci.

Slika 1: Bencinski agregat v prostoru

Med delovanjem agregatov v motorju zgoreva bencin ali dizelsko gorivo, pri tem pa se sprošča tudi ogljikov oksid (ali po starem ogljikov monoksid). Ogljikov oksid s kemijsko formulo CO je plin brez barve, vonja in okusa. Je gorljiv in toksičen.

Viri in priporočene spletne strani

- IzVRS (2015). *Ozaveščevalna aktivnost Kako živeti s poplavami Inštituta za vode Republike Slovenije*, Inštitut za vode Republike Slovenije, Ljubljana.
- Middelburg, Ostend, Taunton (2013). *Raising Flood Awareness – Framework to Develop and Implement a Successful Social Marketing Programme*, Investing in Your Future Crossborder Cooperation Programme 2007-2013, Middelburg, Ostend, Taunton.
- OGL (2014). *Flood Support Schemes, Guidance Note*, Open Government Licence, London
- URSZS (2015). *Ozaveščevalna aktivnost ‚Kako živeti s poplavami‘ Inštituta za vode Republike Slovenije*, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ljubljana.

- Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor, www.mop.gov.si/
- Direkcija Republike Slovenije za vode, www.dv.gov.si/
- Agencija Republike Slovenije za okolje, www.arso.gov.si/
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, www.sos112.si/
- Inštitut za vode Republike Slovenije, www.izvrs.si/

- International Civil Defence Organisation, www.icdo.org/en/
- National Flood Forum, www.nationalfloodforum.org.uk/
- FloodResilienCity, <http://www.floodresiliencity.eu/>

Hvala za pozornost!